

MĘŻCZYŹNI (8) ai

-z- (5), -ź- (2), -ż- (1).

sg m N mężczyźni (2) [w tym: *BielKron* 4 może N pl od mężczyzna]. ◊ G mężczyźni(e)go (1). ◊ f N mężczyźnią (1). ◊ n L mężczyźnim (1). ◊ pl A subst mężczyźni(e) (2). ◊ L mężczyznich (1).

Sł stp: mężczyzenny, mężczyzny, Cn brak, Linde XVI w. (jeden z niżej notowanych przykładów) s.v. mężczyński.

Przymiotnik od „mężczyzna”; też o zwierzętach: samczy (8) :

a. Będący mężczyzną (4) :

W przeciwstawieniu: »żeński ... mężczyźni« (1): Abowiem ná ten čás potomkowie Kaimowi tak żeńki naród iáko męzczyźni byli dworni *BielKron* 4.

Wyrażenia: »mężczyźni rodzaj« = *pleć męska* (1): Poświęć mi wżelkie pirworodńtwo/ tak z ludzi iáko z dobytká/ ábowiem moiá iest wżelka pirworodność męzczyźniego rodziáiu ktory żywot otwarza *BielKron* 30v.

»narod, osoba, rodzaj mężczyźni(-a)« = *mężczyzna, mężczyźni* (1 : 1 : 1): Był też ten obyczaj/ iż też káżdá ołoba męzczyźnia byłą popisána w kłięgi krolewńkie *BielKron* 9v, 4, 39.

b. Typowy dla wyglądu zewnętrznego mężczyzny (1) :

W przeciwstawieniu: »mężczyźni ... żeński« (1): Androgine [...] máią práwe pierśi męzczyźnie á lewe żeńkie/ Hermofrodite. *BielKron* 8.

c. Przeznaczony, zastrzeżony dla mężczyzny (3) : Tá byłą z Angliey z iednym wczonym doktorem wyfzłá [...] w fziáciech męzczyźnich *BielKron* 171v, 312.

W przeciwstawieniu: »mężczyźni ... niewieści« (1): Niewiáftá áby fie nie vbieráłá w męzczyźnie fziáty/ á mąż w niewiefcie. *BielKron* 36v.

Cf **MĘSKI, MĘŻCZYŃSKI, MĘŻNY, MĘŻOW**